

Overpeinzing *Peter Le Poole*

De Unitariërs zijn een zeer vrijzinnig kerkgenootschap, die streven naar een rechtvaardige wereld, geïnspireerd door niet alleen het christendom maar ook door andere religies, door woorden en daden van profeten en door de directe ervaring van het wonder van de schepping. Onlangs pasten zij hun beginselen en doelstellingen aan en namen daarbij onder meer ‘healing historic injustices’ op. Zonder verdere toelichting zijn dit drie woorden die iedereen op zijn eigen manier kan interpreteren, maar wel één ding duidelijk maken: er zijn gebeurtenissen of structuren die generaties lang onnoemelijk veel leed hebben veroorzaakt en waar we iets mee aan moeten.

Je kunt bij historische onrechtvaardigheden denken aan de heksenjacht uit de late middeleeuwen, de slavernij, de atoombommen op Hiroshima en Nagasaki, genocides en de behandeling van de inheemse volkeren op de Amerikaanse en Australische continenten. Allemaal voorbeelden van groepen die het slachtoffer werden. Maar er is natuurlijk veel meer.

We weten allemaal dat het verleden niet opnieuw gedaan kan worden. Vanuit kosmisch oogpunt kun je zeggen dat alles nu éénmaal loopt zoals het loopt, dat alles ergens door wordt veroorzaakt. Maar tegelijkertijd zijn we één, en overkomt het lot van een ander of andere groep onszelf dus ook. Tijdens de hongersnood in Afrika in de tachtiger jaren zongen we ‘We are the world’ mee met talrijke Amerikaanse artiesten, en gaven we aan inzamelacties. Hongersnoden bleven echter voor vele van ons op afstand, bijna iets abstracts.

Daarom is het zo goed dat het slavernijverleden nu volop in de schijnwerpers staat. Er zijn excuses van de koning, en er zijn plannen voor musea en herschreven geschiedenisboeken om iedereen bewust te maken van de gruwelijkheden die hebben plaatsgevonden. Maar vindt echte heling niet pas plaats als we daar ook zelf iets mee doen? Of we nu nakomelingen zijn van slachtoffers, van ouders of van toekijkers, ieder van ons kan, individueel en met anderen, bijdragen aan die heling. Je geest openstellen, erover lezen, proberen jezelf in te leven en compassie te tonen. Naar anderen laten merken dat je dit belangrijk vindt. Dan werken we samen aan de heling van die pijnlijke werkelijkheid, waar de Unitariërs op doelen.

De vraag blijft natuurlijk waarom dit allemaal moest gebeuren en hoeveel historische onrechtvaardigheden er nog moeten komen voordat we als mensheid echt ‘wijs’ geworden zijn. Zolang we onze identiteit blijven ontlenen aan groepen waartoe we behoren en denken dat onze groep beter is dan andere, blijft het gevaar op misstanden levensgroot.

John Lennon en Yoko Ono droomden al in de zeventiger jaren in hun prachtige song ‘Imagine’ van een wereld zonder landen, religies of andere scheidslijnen. Ofwel van een waarlijk universele broederschap.